

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ 96/19 и 110/19), како и врз основа на член 22 и член 25 од Законот за средно образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/1995, 24/1996, 34/1996, 35/1997, 82/1999, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 67/2004, 55/2005, 113/2005, 35/2006, 30/2007, 49/2007, 81/2008, 92/2008, 33/2010, 116/2010, 156/2010, 18/2011, 42/2011, 51/2011, 6/2012, 100/2012, 24/2013, 41/2014, 116/2014, 135/2014, 10/2015, 98/2015, 145/2015, 30/2016, 127/2016, 67/2017 и 64/18) министерот за образование и наука донесе скратена наставна програма по наставниот предмет **германски јазик (втор странски јазик)** за III (трета) година од средното стручно образование со четиригодишно траење во експериментална настава, за учебната 2020/21 година.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Скратена
Наставна програма
ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК

(Втор странски јазик)

модуларно дизајнирана

за III година

Хотелско-туристички техничар
образовен профил / квалификација

Угостителско-туристичка / Угостителство и туризам
струка / сектор

Скопје, 2020 година

1. Вовед

Скратената наставна програма по наставниот предмет Германски јазик (втор странски јазик) се базира на резултатите од учење предвидени со наставната програма за наставниот предмет што редовно се реализира согласно утврдениот наставен план.

Со скратената програма се утврдуваат определени теми и наставни единици што треба да се реализираат за 159 наставни денови со времетраење на час од 35 минути , при што се запазува предвидениот неделен фонд на часови утврден во редовната програма, 2 часа неделно, односно вкупно 64 часа.

Наставникот при планирањето и реализацијата на наставните единици од скратената програма се води од резултатите од учење, содржините и поимите, активностите и методите и критериумите на оценување во редовната наставна програма.

2. Преглед на јазични компоненти¹

Модуларна единица 1: ПИСМЕНО ИЗРАЗУВАЊЕ

Модуларна единица 2. СЛУШАЊЕ СО РАЗБИРАЊЕ

Модуларна единица 3. ЧИТАЊЕ СО РАЗБИРАЊЕ

Модуларна единица 4. ГОВОРНО ИЗРАЗУВАЊЕ

---

¹ Во однос на дадените модуларни единици и понудениот фонд на часови со скратената наставна програма, наставникот/наставничката прави проценка за начинот и длабочината на обработка на секоја модуларна единица поединечно, притоа земајќи го предвид интегрираниот и избалансиранот пристап при изучување на сите јазични елементи.

3. Дидактички препораки

Целта на овие дидактички препораки од оваа скратена наставна програма која ќе биде патоказ за најбитните елементи кои треба да се опфатат е да помогнат на наставникот/наставничката да ги постигне поставените резултати од учењето од редовната наставна програма за III (трета) година од средното стручно образование со четиригодишно траење. Појдовна основа за реализација на скратената наставна програма по наставниот предмет германски јазик (втор странски јазик) е редовната наставна програма (резултатите од учење, содржините и поимите, активностите и методите и критериумите на оценување).

При реализација на скратените наставни програми, целта на овие дидактички препораки е да помогнат на наставникот/наставничката да ги постигне поставените цели применувајќи во наставата најнови сознанија од подрачјето на применетата лингвистика, педагогијата и психологијата, т.е. позитивните домашни и странски искуства поврзани со наставата и учењето на германскиот јазик, но притоа да не ја ограничува неговата/нејзината креативност. Во планирањето на наставата за трета година предвид се земени содржините во наставните програми по другите предмети кои се изучуваат во трета година, односно почитуван е принципот на меѓу предметно поврзување во однос на целите и содржините со акцент на интегрираното поврзување со содржини од мајчиниот јазик.

При изборот на активностите треба да се води сметка за диференцијацијата и разновидноста. Треба да се одберат или адаптираат активности кои би одговарале на различните стилови на учење (визуелен, аудитивен, кинестетички); различните видови интелигенција (вербална-лингвистичка, математичко-логичка, музичко-ритмичка, визуелно просторна и други), како и на нивоата на знаењата на учениците.

Треба да се има предвид дека мотивацијата за учење ја подобруваат различни форми на работа во наставата (фронтална, индивидуална и работа во парови и групи), како и менувањето на пократки и подолги, побуни и потивки активности, периоди на сконцентрирано внимание и опуштање на учениците за време на часот.

Наставата по германски јазик се заснова на холистичко учење кое ги опфаќа когнитивните, афективните и моторните аспекти на учениците, односно наставникот ќе ги интегрира различните компоненти со што јазикот ќе се учи на функционален начин.

Согласно горенаведеното, во наставата по странски јазик не можат да се издвојат, односно не е можно да се планира бројот на часови по одделни компоненти/вештини.

Наставата за оваа возрасна група се ориентира на когнитивното учење со зголемена експликација на јазичните структури со свесна примена на јазичните структури во контекст и постапно воведување на граматичкиот метајазик.

Наставникот треба да ја поттикнува и развива автономијата на учениците преку активности и задачи кои ги осврнуваат учениците да ја преземат одговорноста за своето сопствено учење и знаењето кое го стекнуваат во формален контекст на учење (во училиница) и да го користат надвор од неа. Од ова произлегува дека на часовите по германски јазик се стекнуваат основни јазични и социопрагматични знаења и знаења кои се поврзани со самиот процес на учење.

Од сето наведено произлегува дека наставникот треба да ги учи учениците како полесно и побрзо да учат, како да го сочуват наученото и како да го користат знаењето во нови ситуации, надвор од училиницата, да ги запознава со целите и содржините на активностите/задачите/материјалите и стратегиите на учење кои тие ги применуваат на повисоките нивоа на учење.

Од наставникот се очекува да ги учи учениците да применуваат стратегии на успешно учење.

Како и во редовната наставната програма, која е поставена на јазичните вештини (слушање со разбирање, читање со разбирање, говорно изразување и писмено изразување) како модуларни единици, и во рамките на скратената програма се препорачува јазичните компоненти (граматички структури, лексички единици, јазични функции и интеркултурни содржини) да се усвојуваат интегрирано со јазичните вештини. Со оглед на намената на оваа наставна програма, поточно за учениците од средното стручно образование, се препорачува наставникот/наставничката да стави акцент на јазичните функции и лексичките единици кои се релевантни за дадената струка, со тоа што ќе направи редукција на општата лексика. Проширувањето на граматичките структури да се фузира со увежбувањето на веќе усвоените граматички структури. Часовите предвидени со редовната наставна програма за увежбување на изучените содржини да бидат редуцирани, а активностите да бидат интегрирани во часовите предвидени за новите наставни содржини. Во поглед на методите и активностите се препорачува нивна редукција односно избор од најефективни методи и активности за усвојување на дадената содржина и прилагодени на времетраењето на наставниот час од 30 минути.

Би требало да се напомене дека во оваа скратена програма по германски јазик бројот на часови по одделни модуларни единици може да варира, односно му/и се остава слобода на наставникот/наставничката за начинот на организацијата на наставата и на часовите, преку поврзување со веќе наученото, како и фузирање на наставни единици.

4. Норматив за наставен кадар

Скратената наставна програма ја реализира наставник согласно нормативот за наставен кадар даден во редовната настава програма.

Скратената наставна програма по наставниот предмет **Германски јазик (втор странски јазик)** за III (трета) година од средното стручно образование со четиригодишно траење во експериментална настава ја утврди

Арх. Бр. 13-9304/5

16.9.2020 година

Министер за образование и наука,

Мила Џаровска